

НАРЕДБА № 1

от 31.01.2001 г. за условията и реда за осъществяване на пилотска дейност в Република България

Издадена от министъра на транспорта и съобщенията, обн., ДВ, бр. 12 от 9.02.2001 г.

Раздел I

Общи положения

Чл. 1. С тази наредба се уреждат условията и редът за осъществяване на пилотска дейност (пилотаж) в българските черноморски пилотажни райони за осигуряване безопасността на корабоплаването и предпазване на околната среда от замърсяване.

Чл. 2. (1) Пилотската дейност се осъществява от морски пилоти, придобили морска правоспособност, съгласно изискванията на Наредба № 6 за компетентност на морските лица (обн., ДВ, бр. 73 от 1999 г.; изм., бр. 73 от 2000 г.).

(2) Морските пилоти по ал. 1 са български граждани, притежаващи необходимия стаж за пилотско провеждане за съответния пилотажен район.

Чл. 3. (1) Пилотажът в морските пространства на Република България е задължителен и незадължителен.

(2) В районите, в които пилотажът е задължителен, всички кораби независимо от знамето, под което плават, или предназначението им, използват услугите на пилот.

Раздел II

Пилотажен район

Чл. 4. Във вътрешните морски води и в териториалното море на Република България се определят два пилотажни района, съответстващи на териториалната компетентност на дирекция "Морска администрация - Бургас" и дирекция "Морска администрация - Варна":

1. пилотажен район Бургас - пристанищата от н. Емине до р. Резовска;

2. пилотажен район Варна - пристанищата от н. Сиврибурун до н. Емине.

Чл. 5. (1) Пилотажът е задължителен при придвижването на кораби от подходите към пристанищните и заводските акватории до кейовите места и извеждането им до чисти води, преместването им в акваториите на разстояние по-голямо от една корабна дължина, въвеждане и извеждане на кораби в ремонтни съоръжения, придвижване по вътрешните канали и езера и поставяне на кораби борд на борд за провеждане на претоварни или други операции на рейда.

(2) Пилотажът е незадължителен във всички случаи, различни от тези по ал. 1.

(3) Изпълнителната агенция "Морска администрация" може да разшири обхвата на задължителния пилотаж в случаите, когато съществуват рискове за

корабоплаването при придвижвания или дейности, както и в случаите на опасност за нарушаване на екологичното равновесие.

(4) В случаите по ал. 3 капитаните на пристанищата издават заповеди за всеки конкретен случай.

Чл. 6. (1) От задължителен пилотаж се освобождават корабите с големина до 100 бруто тона и с дължина до 50 м, плаващи каботажно под българско знаме.

(2) Разпоредбата по ал. 1 не се прилага по отношение на танкери и кораби, които пренасят опасни товари.

(3) От задължителен пилотаж се освобождават специалните кораби, определени в чл. 5 от Кодекса на търговското мореплаване.

Раздел III

Пилотски станции

Чл. 7. (1) Във всеки пилотажен район действа по една пилотска станция.

(2) Пилотските станции със своите средства - пилотски катери, брегови технически средства за наблюдение и далечно водене, осигуряват и осъществяват контрол върху пилотската дейност.

Чл. 8. (1) Изпълнителната агенция "Морска администрация" чрез акт на капитана на пристанището определя местоположението на пилотската станция, от която се осъществява управлението на пилотажа, и денонощното пилотско обслужване на корабите за съответния пилотажен район.

(2) Диспечерското звено на Изпълнителната агенция "Морска администрация" координира и управлява общия трафик на плавателните съдове.

(3) В пилотската станция диспечерското звено на пилотската организация осъществява конкретното управление на пилотажа.

Раздел IV

Пилотски организации

Чл. 9. Пилотска организация може да бъде всяко юридическо лице, регистрирано по Търговския закон, което отговаря на следните изисквания:

1. да осигурява правоспособни пилоти, годни да извършват пилотско провеждане в съответния пилотажен район;

2. да осигурява диспечерско звено за денонощно управление на пилотажа под контрола на Изпълнителната агенция "Морска администрация";

3. да осигурява денонощно пилоти за пилотско провеждане в съответния район;

4. да осигурява за всяка смяна не по-малко от 6 дежурни пилота за съответния пилотажен район;

5. да осигурява не по-малко от 26 правоспособни пилота, обслужващи съответния пилотажен район, с цел изпълнение на дейността, плана на морския аварийно-спасителен отряд и нормални условия на труд, почивки, отпуски и болнични, в съответствие с действащото законодателство;

6. да има подписани договори за осигуряване на швартови услуги от брегови моряци в пристанищата на пилотажния район;

7. да разполага с пилотски катер, както и с други транспортни и комуникационни средства (УКВ станции за морската подвижна служба, автомобили) и лични спасителни средства;

8. да посочи точен адрес, телефон, факс, телекс, УКВ канал, на който да се поддържа денонощно дежурство;

9. да поддържа документационна система за периодичност на пилотските дежурства и осигурена междусменна почивка;

10. да поддържа документационна система за повикване на пилоти, свободни от дежурство, за изпълнение на плана на морския аварийно-спасителен отряд чрез наличие на договор с далекосъобщителен оператор, лицензиран за предоставяне на далекосъобщителни услуги за персонално повикване или друга далекосъобщителна мрежа за повикване и оповестяване.

Чл. 10. (1) Изпълнителната агенция "Морска администрация" провежда конкурс за определяне на една пилотска организация в един пилотажен район за срок 3 години.

(2) Пилотската организация след провеждане на конкурса по ал. 1 въз основа на заповед на изпълнителния директор на Изпълнителната агенция "Морска администрация" изпълнява пилотската дейност с цел да се обезпечи безопасността на корабоплаването в съответния пилотажен район.

(3) Пилотската организация по ал. 2 не може да възлага своите задължения на трети лица.

Чл. 11. Пилотската организация е длъжна да изпълнява разпорежданията на Изпълнителната агенция "Морска администрация" по въпросите, свързани с безопасността и реда на корабоплаването в съответния пилотажен район.

Чл. 12. (1) Пилотската организация носи отговорност за щети към кораба, причинени по вина на пилота при изпълнение на неговите служебни задължения.

(2) Отговорността по ал. 1 се ограничава до десетократния размер на пилотското възнаграждение за пилотската услуга, през време на която е настъпила щетата.

Раздел V

Ред за провеждане на конкурс за определяне на пилотска организация

Чл. 13. (1) При откриване на процедура за провеждане на конкурс всеки кандидат за осъществяване на пилотска дейност представя в Изпълнителната агенция "Морска администрация" следните документи:

1. съдебно решение за регистрация и удостоверение за актуално състояние;

2. списъчен състав на пилотите на кандидата за пилотска организация, с които ще се извършва пилотското провеждане;

3. проект на вътрешни правила, които обезпечават необходимата за изпълнението на пилотската дейност съгласно тази наредба организация;

4. притежаван сертификат за управление на качеството по стандарт ISO 9002, издаден от класификационна организация;

5. описание на извършваната от кандидата дейност през последните години, в случай, че е осъществявал такава дейност, и програма за следващите 3 години;

6. копие от счетоводния баланс за приходите и разходите на кандидата за последната година, заверен от експерт-счетоводител, с изключение на новосъздадените организации;

7. договори с други институции и лица за осигуряване на пилотажната дейност;

8. графично изобразена структура на управление и дейност.

(2) Списъчният състав по ал. 1, т. 2 съдържа трите имена, ЕГН, морска правоспособност, диплом за завършено висше морско образование, година на придобиване на пилотска правоспособност и стаж в пилотажния район, данни за тясна специализация (танкерна и др.).

(3) Новосъздадените организации поемат задължение сертификатът за управление на качеството по стандарт ISO 9002 по ал. 1, т. 4 да бъде издаден от класификационна организация до 6 месеца след спечелване на конкурса.

Чл. 14. В процедура за провеждане на конкурс може да участва всеки кандидат, който представи доказателства, че отговаря на изискванията, определени в тази наредба (проекто-договори за осигуряване на правоспособни пилоти, за осигуряване на швартови услуги и други проекти на документи по чл. 9).

Чл. 15. (1) Не може да участва в процедура за провеждане на конкурс кандидат, който:

1. е обявен в несъстоятелност или е в производство за обявяване в несъстоятелност;

2. е осъден за банкрут;

3. се намира в ликвидация;

4. е лишен от правото да упражнява търговска дейност;

5. има парични задължения към държавата, установени с влязъл в сила акт на компетентен орган, или задължения към осигурителни фондове;

6. е осъден с влязла в сила присъда за престъпление против собствеността или против стопанството, освен ако не е реабилитиран.

(2) Изискването по ал. 1, т. 6 се отнася за управителите или за членовете на управителните органи на кандидата/ите.

(3) Обстоятелствата по ал. 1, т. 1, 2, 3 и 5 се удостоверяват с документ от съответния компетентен орган, а по ал. 1, т. 4 и 6 - с декларация.

Чл. 16. (1) Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция "Морска администрация" открива процедура за провеждане на конкурс за избор на пилотска организация със заповед.

(2) Заповедта по ал. 1 задължително съдържа мястото и срока за подаване на документите по чл. 13, 14 и 15, критериите за оценка и относителната им тежест.

(3) Заповедта за откриване на процедурата за провеждане на конкурс се изпраща и публикува едновременно в един централен и в един местен ежедневник най-малко 15 календарни дни преди датата на провеждане на

процедурата.

Чл. 17. (1) Документите се представят в запечатан непрозрачен плик от кандидата или от негов упълномощен представител лично или по пощата с препоръчано писмо с обратна разписка.

(2) При приемане на документите върху плика се отбелязват поредният номер, датата и часът на получаването и посочените данни се записват във входящ регистър, за което на приносителя се издава документ.

(3) Документи, представени след изтичане на крайния срок или неотговарящи на изискванията по ал. 1, не се приемат от Изпълнителната агенция "Морска администрация". Такива документи незабавно се връщат на кандидата и това се отбелязва в регистъра.

Чл. 18. (1) Подготовката и провеждането на конкурса се извършват от Изпълнителната агенция "Морска администрация".

(2) Изпълнителната агенция "Морска администрация" отговаря за приемането и съхранението на постъпилите документи.

(3) Изпълнителната агенция "Морска администрация" е длъжна да съхранява цялата документация по провеждането на всяка процедура за избор на пилотска организация за срок три години след приключване на изпълнението на договора.

Чл. 19. (1) За провеждане на конкурса изпълнителният директор на Изпълнителната агенция "Морска администрация" назначава комисия и определя нейния председател.

(2) Комисията се състои най-малко от трима членове, от които задължително поне един правоспособен юрист, а останалите членове са лица, притежаващи необходимата професионална квалификация и практически опит в съответствие с вида и характера на конкурса.

(3) Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция "Морска администрация" може да привлече като членове или консултанти към комисията и външни експерти.

(4) Комисията се назначава със заповед от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция "Морска администрация" след изтичане на срока за приемане на документите. В заповедта се определя денят за разглеждане на документите.

Чл. 20. (1) Член на комисията и консултант не може да бъде лице, което:

1. има материален интерес от изпълнението на договора;
2. е "свързано лице" по смисъла на Търговския закон с кандидат в процедурата или с членове на техни управителни и контролни органи;
3. е член на ръководството на Изпълнителната агенция "Морска администрация".

(2) Членовете на комисията и консултантите са длъжни да пазят в тайна обстоятелствата, които са узнали във връзка със своята работа в комисията.

(3) Членовете на комисията и консултантите представят на възложителя декларация за обстоятелствата по ал. 1 и 2 при тяхното назначаване.

Чл. 21. (1) Комисията започва работа след получаване от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция "Морска администрация" на списъка с

кандидатите и представените документи.

(2) При отваряне на постъпилите документи комисията може да допусне да присъстват и кандидати, участващи в процедурата за провеждане на конкурс за избор на пилотска организация.

(3) Комисията отваря пликовете по реда на тяхното постъпване и проверява съответствието на документите с изискванията на тази наредба.

(4) Комисията има право по всяко време да проверява заявените данни и факти от кандидатите, както и да изисква в определен от нея срок допълнителни доказателства за обстоятелствата, посочени в документите.

Чл. 22. Комисията отстранява от участие в процедурата кандидат, чиито документи не отговарят на изискванията, предвидени в чл. 13 и 15.

Чл. 23. (1) След разглеждането на предложенията комисията пристъпва към тяхното оценяване и класиране.

(2) Комисията оценява кандидатите съобразно предварително обявените в заповедта по чл. 16, ал. 1 критерии.

Чл. 24. (1) Комисията съставя протокол за извършената работа, който съдържа:

1. състав на комисията;
2. списък на кандидатите, допуснати до участие в процедурата;
3. списък на кандидатите, отстранени от конкурса, както и основанието за отстраняването им;
4. становищата на консултантите, ако такива са били включени в работата на комисията;
5. резултатите от разглеждането, оценяването и класирането на кандидатите.

(2) В случай че някой от членовете на комисията има особено мнение, то се отбелязва в протокола заедно с писмени мотиви към него.

(3) Протоколът на комисията се подписва от всички членове и се предава на изпълнителния директор на Изпълнителната агенция "Морска администрация" заедно с цялата документация, събрана в хода на провеждането на процедурата.

(4) Комисията приключва своята работа с предаване на протокола на изпълнителния директор на Изпълнителната агенция "Морска администрация".

(5) При поискване от страна на кандидат в процедурата изпълнителният директор на Изпълнителната агенция "Морска администрация" е длъжен да осигури достъп до протокола на комисията.

Чл. 25. (1) Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция "Морска администрация" обявява със заповед класирането, както и кандидата, спечелил конкурса за избор на пилотска организация, не по-късно от 3 работни дни след приключване работата на комисията.

(2) Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция "Морска администрация" писмено уведомява кандидата/ите за резултатите от проведената процедура.

Чл. 26. (1) Кандидатите, участващи в процедурата за провеждане на конкурс за избор на пилотска организация, могат да подават жалби за

неспазване на процедурата за нейното провеждане по реда на Закона за административното производство.

(2) Жалбата се подава чрез Изпълнителната агенция "Морска администрация" до министъра на транспорта и съобщенията в 7-дневен срок от обявяване на заповедта по чл. 25, ал. 1.

Раздел VI

Организиране на пилотската дейност

Чл. 27. Управлението на пилотската дейност се осъществява чрез диспечерско звено на пилотската организация.

Чл. 28. (1) Диспечерското звено се състои от не по-малко от 5 капитан-пилоти.

(2) Капитан-пилотите по ал. 1 са с не по-малко от 5 години стаж като пилоти.

(3) Диспечерското звено осъществява конкретното управление на пилотажа на корабите.

Чл. 29. (1) Диспечерското звено:

1. изработва график за маневрената дейност за денонощието на база заявките на оперативно-координационните звена на пристанищата и операторите на пристанищни терминали и го съгласува с Изпълнителната агенция "Морска администрация";

2. приема заявки за пилотаж от корабните агенти и осигурява пилот за декларирания час за готовност за осъществяване на пилотажа;

3. ръководи и координира извършваните маневри, както и работата на пилотските катери и другите транспортни и свързочни средства;

4. събира необходимите сведения и информира своевременно пилотите за настъпилите промени в навигационната и хидрометеорологичната обстановка, за пределните газения на корабите, за назначените корабни места, като докладва систематизирано съответните данни на Изпълнителната агенция "Морска администрация" за пилотажния район.

(2) Диспечерското звено предприема незабавни мерки за събиране на пилоти в пилотската станция при разпореждане на капитана на пристанището.

Чл. 30. За извършване на пилотаж всеки пилот е длъжен:

1. да познава в детайли навигационните ограждения и означения, както и плътността на трафика в района;

2. да уведомява незабавно дежурния диспечер на Изпълнителната агенция "Морска администрация" за изменение на навигационната обстановка, наличните неблагоприятни процеси и събития, свързани с безопасността на корабоплаването и замърсяването на околната среда;

3. да се явява на пилотирувания кораб в час, съгласуван с диспечерското звено на пилотската организация, капитана на кораба и трафика на корабите в пилотажния район;

4. да поиска от диспечерското звено осигуряване на чист фарватер, влекачи, помощни средства, брегови моряци и готовност на кея за приемане на кораба;

5. да получи разрешение от диспечерското звено за започване на маневрата;

6. да уведоми капитана на кораба за мястото на заставане на кей, допустимото газене, оборудването на кея и др.;

7. да поиска от капитана на кораба подробна информация, свързана с провеждането на кораба, съгласно определените изисквания в задължителните правила на пристанището;

8. да носи униформа, лични спасителни средства и нагръден знак при изпълнение на своите задължения.

Чл. 31. (1) Пилотът е съветник на капитана на пилотирувания кораб. Присъствието на пилот на борда не освобождава капитана от отговорност.

(2) Пилотът подава командите си на български език за корабите, плаващи под българско знаме, и на английски език за корабите, плаващи под чуждо знаме.

(3) Командите на пилота, дадени в присъствието на капитана на пилотирувания кораб или на упълномощено от него лице, са в сила, ако са преповторени или ако не бъдат незабавно отменени от капитана или присъстващото упълномощено лице.

(4) При невъзможност на пилота да се качи или слезе от кораба при неблагоприятни хидрометеорологични условия на местата, определени в задължителните правила на пристанището, това може да стане по време на прехода с разрешение на Изпълнителната агенция "Морска администрация". В този случай пилотът дава указания на капитана за насочване на кораба от пилотски катер или друго плаващо средство.

Чл. 32. (1) Пилотът, извършващ пилотаж, има право в присъствието на трето лице да заяви, че се отказва от пилотирането в случай, че капитанът на пилотирувания кораб не изпълнява неговите указания и изисквания.

(2) Пилотът незабавно уведомява дежурните диспечери за направеното от него заявление по ал. 1.

Чл. 33. (1) Пилотът не може да напусне пилотирувания кораб преди да го постави на безопасно място на котва, преди да го привърже към кея или преди да го изведе в морето до определеното в задължителните правила на пристанището място.

(2) Пилотът може да напусне пилотирувания кораб преди да е изпълнил задълженията си по ал. 1 само със съгласието на капитана на кораба при условие, че бъде сменен от друг пилот.

Чл. 34. (1) В случай че са констатирани нарушения на изискванията на тази наредба, изпълнителният директор на Изпълнителната агенция "Морска администрация" може да спре със заповед извършването на пилотаж от пилотската организация. Извършването на пилотаж се спира до отстраняване на нарушенията за срок не по-дълъг от един месец.

(2) Заповедта по ал. 1 подлежи на обжалване по реда на Закона за административното производство.

(3) В случаите на спиране по ал. 1 Изпълнителната агенция "Морска администрация" създава временна организация за извършване на денонощен

пилотаж в съответния пилотажен район до отстраняване на констатираните нарушения от пилотската организация по ал. 1.

(4) В случай че констатираните нарушения не бъдат отстранени в срока по ал. 1, се открива процедура по реда на тази наредба за избор на нова пилотска организация.

Чл. 35. (1) Корабопритежателят на пилотирувания кораб носи отговорност в случаите на злополука, станала с пилота при осъществяване на пилотското провеждане, както и в случаите на качване или слизване от пилотирувания кораб.

(2) Корабопритежателят на пилотирувания кораб носи отговорност при злополука с член от екипажа или при причиняване на щети на пилотския катер, когато са нарушени правилата за предотвратяване от сблъсквания на кораби по море или изискванията за пилотаж, определени в задължителните правила на пристанището.

АДМИНИСТРАТИВНО НАКАЗАТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

Чл. 36. Пилотите или диспечерите на пилотските организации, нарушили разпоредбите на тази наредба, се наказват по реда на Кодекса на търговското корабоплаване от капитаните на пристанищата.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "Пилотска дейност" (пилотаж) е дейността по предоставяне на специализирана услуга за безопасно въвеждане и извеждане на корабите до и от рейдовете и пристанищата (кейовите места), както и воденето им между пристанищата на Република България.

2. "Швартови услуги" са дейности, свързани със завързването и отвързването на кораб от кей.

3. "Поставяне на кораби борд на борд" е завързването на 2 кораба един за друг, като последният се допира с който и де е от бордовете си.

4. "Пилотски катер" е плавателен съд, надлежно обозначен в съответствие с Международната конвенция за предпазване съдовете от сблъскване и предназначен за транспортиране на пилота до и от кораба.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Наредбата се издава на основание чл. 237, ал. 4 от Кодекса на търговското корабоплаване.

§ 3. Контролът по изпълнение на наредбата се осъществява от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция "Морска администрация".

§ 4. Заварените пилотски организации, които до влизане в сила на тази наредба продължават да осъществяват пилотска дейност, запазват правата си до избора на нова пилотска организация. Те прекратяват дейността си не по-късно от 14 дни от влизането в сила на заповедта за избор на новата пилотска организация.